

Delårsrapport 1 – 2023

Bildningsnämnden

Innehållsförteckning

Ekonomisk uppföljning och prognos.....	2
<i>Driftredovisning</i>	2
<i>Investeringsredovisning</i>	4
Personalredovisning	4
Nämndens effektmål – rapportering av åtgärder.....	6
Förväntad utveckling 2023	8

Ekonomisk uppföljning och prognos

Bildningsnämnden tilldelades en budgetram för 2023 på 1 299,6 mnkr. Totalt prognostiseras driftresultatet för 2023 i delårsrapport 1 till 1 310,3 mnkr, dvs en avvikelse på 10,7 mot tilldelad budget, vilket motsvarar de ökade personalomkostnaderna. Nämndens beräknade kostnadsökning till följd av de ökade personalomkostnaderna kommer att hanteras via motsvarande överskott i finansieringsverksamheten.

Utöver detta bedömer bildningsförvaltningen sin årsbudget i balans.

Driftredovisning

Utfall driftbudget intäkter och kostnader (tkr)

Intäkt/kostnad	Bokslut 2022	Budget jan-apr 2023	Utfall jan-apr 2023	Avvikelse jan-apr 2023	Årsbudget 2023	Årsprognos 2023	Avvikelse årsbudget/årsprognos
Verksamhetens intäkter	215 476	60 292	65 411	5 119	180 081	187 474	6 598
-varav bidrag	109 873	28 235	33 604	5 369	84 705	92 631	7 926
-varav taxor och avgifter	41 793	12 891	13 895	1 004	38 673	38 673	0
-varav övriga intäkter	63 810	19 166	17 912	-1 254	57 498	56 170	-1 328
Verksamhetens kostnader	-1 396 351	-517 690	-513 716	3 974	-1 480 507	-1 497 785	-17 278
-varav personalkostnader	-781 615	-301 545	-309 140	-7 595	-837 714	-857 331	-19 617
-varav lokalkostnader	-167 130	-57 384	-56 060	1 324	-166 681	-164 575	2 106
-varav övriga kostnader	-440 052	-156 108	-145 742	10 366	-468 152	-467 919	233
-varav kapitalkostnader	-7 554	-2 653	-2 774	-121	-7 960	-7 960	0
Summa nettokostnader	-1 180 875	-457 398	-448 305	9 093	-1 299 631	-1 310 311	-10 680

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter har en budget på 180,9 mnkr och prognostiseras redovisa ett överskott på 6,6 mnkr. Överskottet är relaterat till ökade statsbidrag som till stor del omdisponerats från 2022, där vissa inte hunnit

utnyttjas då de utbetalats sent under 2022, exempelvis bidrag för gymnasial lärlingsutbildning, Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och Verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har en budget på 1 480,5 mkr och prognostiseras redovisa ett underskott på 17,3 mkr. Underskottet är hänförbart till kostnader relaterade till de ökade personalomkostnaderna, löneöverenskommelsen med Kommunal och heltid som norm.

Utfall driftbudget per verksamhet 3-positioner (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2022	Budget jan-apr 2023	Utfall jan-apr 2023	Avvikelse jan-apr 2023	Årsbudget 2023	Årsprognos 2023	Avvikelse årsbudget/årsprognos
Nämnds- och styrelseverksamhet	-1 092	-437	-469	-32	-1 312	-1 312	0
Öppen förskola	-4 576	-1 566	-1 520	46	-4 461	-4 511	-50
Förskola	-310 848	-120 995	-113 041	7 953	-340 971	-331 536	9 435
Pedagogisk omsorg	-1 035	-417	4	422	-1 159	-3	1 156
Fritidshem	-54 510	-22 978	-19 505	3 473	-64 300	-60 508	3 792
Förskoleklass	-35 065	-13 536	-13 492	44	-38 595	-38 376	219
Grundskola	-463 227	-178 131	-186 038	-7 907	-503 111	-526 586	-23 475
Grundsärskola/Anpassad grundskola	-17 757	-9 102	-8 052	1 050	-25 574	-25 086	488
Gymnasieskola	191666	-71 679	-71 217	462	-207 868	-209 580	-1 712
Gymnasiesärskola/anpassad gymnasieskola	-13 503	-5 966	-5 430	535	-17 042	-16 329	713
Fördelat administration (skol)	-60 665	-22 972	-18 024	4 949	-67 208	-63 904	3 304
Skolskjuts, fördelning	-22 744	-7 266	-9 282	-2 016	-21 470	-25 961	-4 491
Elefvård	546	-661	-369	292	-1 859	-1 859	0
Studie- § Yrkesvägledare	-4 733	-1 692	-1 869	-177	-4 701	-4 760	-59
Summa totalt	-1 180 875	-457 398	-448 305	9 093	-1 299 631	-1 310 311	-10 680

Kommentar driftredovisning

Specificerad budget och utfall 2023 fördelat per verksamhet presenteras i tabellen ovan.

Nedan redovisas större avvikelser inom de verksamheter som har de största avvikelserna jämfört med budget 2023 eller i relation till sin budgetomslutning.

Förskola har en budget på 341 mkr och prognostiseras redovisa ett överskott på 9,4 mnkr. Detta överskott kommer i lika delar från lägre personalkostnader, minskad lokalhyra, ökade bidrag och mer verksamhetsbidrag till följd av fler barn än budgeterat.

Fritidshem, förskoleklass och grundskola har en budget på totalt 606,0 mnkr och prognostiseras redovisa ett underskott på 19,5 mnkr. Underskottet beror på ökade personalomkostnader, löneöverenskommelsen med Kommunal och heltid som norm.

Skolskjuts har en budget på 21,5 mnkr och prognostiseras redovisa ett underskott på 4,5 mnkr. Anledningen är högre kostnader för drivmedel och ökade priser på ungdomskorten.

Investeringsredovisning

Utfall investeringsbudget beslutad av kommunfullmäktige (tkr)

Namn investeringsprojekt	Utgifter sedan projektens start				Varav investeringar 2023		
	Pågående projekt	Totalt ackumulerat utfall	Total investeringsbudget	Slutprognos hela projekt	Avvikelse hela projekt	Varav ackumulerat utfall 2023	Varav ackumulerad budget 2023
45 810 Familjens Hus Thysells inventarier	-3 259	-4 350	-4 350	0	-81	-1 171	-1 171
45 720 S Gränstorps förskola	-2 554	-2 800	-2 800	0	0	-505	-505
46 561 Utbyggnad Skegrie måltid	0	-600	-600	0	0	-600	-600
46 562 Skegrie inventarier	0	-6 600	-6 600	0	0	-6 600	-6 600
90 030 Investeringsram bildning	-101	-9 100	-9 100	0	-101	-9 100	-9 100
90 031 Investeringsram måltid	-207	-2 100	-2 100	0	-207	-2 100	-2 100
Avslutade projekt	Totalt ackumulerat utfall	Total investeringsbudget	Slutprognos hela projekt	Avvikelse hela projekt	Varav ackumulerat utfall 2023	Varav ackumulerad budget 2023	Prognos 2023
	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0
Summa totalt	-6 121	-25 550	-25 550	0	-389	-20 076	-20 076

Kommentar investeringsredovisning

Bildningsförvaltningen har börjat att göra upphandlingar på samtliga projekt men inte fått in kostnaderna i projekten ännu. Förvaltningen förväntas att göra alla investeringar och utnyttja hela sin investeringsbudget.

Bildningsnämnden har föreslagit kommunfullmäktige följande om budgeteringar. 1 084 tkr för projekt 45 810, Familjens Hus Thysells samt 468 tkr för projekt 45 720, Södra Gränstorps förskola. Övriga projekt förväntas färdigställas under år 2023.

Personalredovisning

Totalt antal *anställda*, kön och anställningsform, könsfördelning och chefer (antal)

Mätdatum	2022-12-31			2023-04-30			
	Antal medarbetare	Varav kvinnor	Varav män	Totalt	Varav kvinnor	Varav män	Totalt
Totalt antal anställningar		1192	291	1483	1218	304	1522
- Varav tillsvidareanställda		1063	240	1303	1075	243	1318

- Varav visstidsanställda*	129	51	180	143	61	204
Antal chefer**	26	11	37	18	11	29

* avser vikariat och allmänvisstidsanställningar

** antal chefer inkluderar samtliga förvaltningschefer i kommunen

Totalt antal årsarbetare¹, kön och anställningsform, könsfördelning och chefer (antal)

Mätdatum	2022-12-31			2023-04-30		
	Antal medarbetare	Varav kvinnor	Varav män	Totalt	Varav kvinnor	Varav män
Totalt antal årsarbetare	1147	280	1427	1170	290	1460
- Varav tillsvidareanställda	1039	235	1274	1053	238	1291
- Varav visstidsanställda	108	45	153	117	52	169
Antal chefer	26	11	37	18	10,8	28,8

Totalt antal anställda, fördelat på sysselsättningsgrad och kön; tillsvidareanställda (%)

Personal	Heltid 100 %		Deltid 99–75 %		Deltid 74–50 %		Deltid <50 %	
	2022-12-31	2023-04-30	2022-12-31	2023-04-30	2022-12-31	2023-04-30	2022-12-31	2023-04-30
Kvinnor	977	995	64	60	16	14	6	6
Män	226	229	10	8	2	4	2	2
Totalt	1203	1224	74	68	18	18	8	8

Totalt antal anställda, fördelat på sysselsättningsgrad och kön; visstidsanställda (%)

Personal	Heltid 100 %		Deltid 99–75 %		Deltid 74–50 %		Deltid <50 %	
	2022-12-31	2023-04-30	2022-12-31	2023-04-30	2022-12-31	2023-04-30	2022-12-31	2023-04-30
Kvinnor	84	78	28	26	20	30	10	9
Män	49	43	4	5	4	6	6	6
Totalt	133	121	32	31	24	36	16	15

Sjukfrånvaro fördelat på kön och tid (%)

Period - utfall	2022-01-01 – 2022-04-30			2023-01-01 – 2023-04-30		
	Sjukfrånvaro (%)	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Total sjukfrånvaro*	10,9	7,3	10,1	7,39	4,25	6,77
- varav långtidssjukfrånvaro**	3,95	2,64	3,71	2,99	0,71	2,54
Sjukfrånvaron i åldrarna <29 år	8,79	6,24	8,07	7,83	5,63	6,83
Sjukfrånvaron i åldrarna 30–49 år	10,27	7,19	9,67	6,62	5,27	6,36
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år>	11,57	8,08	10,96	8,26	2,60	7,21

*Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga medarbetare

**Den andel av den totala sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande period av 60 dagar eller mer.

¹ Årsarbetare anger hur många anställda kommunen skulle ha haft om den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade summerades till heltidsanställningar.

Kommentar personalredovisning

Antalet anställda i bildningsförvaltningen har ökat både vad gäller tillsvidareanställningar och visstidsanställningar. År 2023 arbetar en större andel tillsvidareanställda heltid jämfört med år 2022. För visstidsanställda är andelen som arbetar heltid lägre år 2023 än år 2022. En ökning av visstidsanställningar återspeglar bildningsförvaltningens utmaningar att rekrytera till befattningar som kräver legitimation, till exempel lärare och lärare mot fritidshem.

Antalet chefer varierar i jämförelse med föregående år, till stor del på grund av exkluderingen av kökschefer i statistiken 2023. Precis som föregående år är antalet kvinnliga chefer betydligt högre än antalet manliga chefer, vilket speglar könsfördelningen bland medarbetarna i förvaltningen som helhet.

Under 2022 arbetade 89% av alla kvinnor i förvaltningen heltid, jämfört med 88% år 2023. För män arbetade 95% heltid år 2022, medan endast 89% gör det år 2023. Anledningen till att den totala andelen anställda som arbetar heltid minskar är att visstidsanställda år 2023 anställts på deltid i högre grad än år 2022.

Kommentar sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron var under perioden januari-april 2022 10,1 % för att i år under samma period ha minskat till 6,77 %. Trots detta har bildningsförvaltningen inte uppnått kommunens mål att hålla sjukfrånvaron under 5 % och att undvika skillnader mellan könen. Kvinnor arbetar oftare med yngre barn/elever, vilket ökar risken för smitta och infektioner, medan män inom förvaltningen oftare arbetar med äldre elever, där risken för smitta är lägre. Målsättningen är att långtidssjukfrånvaron kommer att minska något under 2023 tack vare genomförda insatser och avslutade rehabiliteringsärenden. Under årets första fyra månader har yngre medarbetare haft högre sjukfrånvaro än den äldre åldersgruppen, vilket inte är vanligt.

Kompetensförsörjningen

Bildningsnämnden har beslutat om kompetensförsörjning som effektmål för 2023. Den strategiska kompetensförsörjningens mål är att attrahera, behålla och utveckla kompetens genom insatser inom områdena arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetstid och lönebildning. Det gäller för bildningsförvaltningen att vara en än mer attraktiv arbetsgivare än tidigare.

Samsyn råder mellan politik och förvaltning om att den organisationsförändring som genomfördes i augusti 2021 ska få tid att verka för att få effekt. Den nya organisationen med större rektorsområden arbetar för att skapa psykologisk trygghet för medarbetarna samt att relationerna mellan ledning och medarbetare blir väl fungerande. Rektorer har numera ledningsgrupper där biträdande rektorer har tydliga befogenheter i verksamheten, vilket säkerställer ett nära ledarskap där medarbetarna kan få stöd och utmaningar i sitt uppdrag.

Åtgärder under 2023 för att bli en attraktiv arbetsgivare har hittills varit att bildningsförvaltningen har initierat ett arbete på chefsdagarna i samverkan med HR och kommunikation kring insatser avseende attraktivitet, rekrytering, introduktion och lönebildning.

Nämndens effektmål – rapportering av åtgärder

Barn och elevernas trygghet, trivsel, hälsa och mående ska öka	Enkäter som mäter elevers upplevelse av trygghet genomfördes under mars månad. Enkäterna är en del av underlaget för rektors analys av effektmålets utfall. Kommunövergripande sammanställning presenteras bildningsnämnden i maj. Informationskampanj riktad mot vårdnadshavare i förskolan med syftet att öka enkätens svarsfrekvens är genomförd. Svarsfrekvensen i enkäten förbättrades från 25 % till 57 %.
Utveckla undervisningen inom förskola och skola samt förbättrade kunskapsresultat	Kvalitetsdialoger är genomförda på samtliga enheter. Kvalitetsdialogen är ett av flera forum där bildningsförvaltningen och skolledningarna följer upp verksamheten och justerar aktiviteter/åtgärder för att säkerställa den nationella och bildningsnämndens styrning. Ett annat forum är chefsdagarna där samtliga chefer inom rektorsområdena sammanstrålar för att gemensamt följa upp arbetet mot bildningsnämndens effektmål. Kvalitetsdialogerna har visat att fokusförflyttning pågår från förutsättningarna till undervisningen och dess kvalitet. Exempel på det är bland annat att merparten av rektorsområdena, i sina lektionsobservationer, fokuserar på hur områdets utvecklingsmål gestaltas i undervisningen.
Likvärdighet kring bedömning och betygssättning	Bildningsförvaltningen och skolledningarna har tagit initiativ till kommunövergripande nätverk för lärare. Syftet med dessa är att åstadkomma ökad likvärdighet i bedömning och betygssättning mellan lärarna som har ansvar för undervisning i samma ämne. Nätverken startar hösten 2023 då kommunens lärare inom praktiskt-estetiska ämnen kommer att sammanstråla under ledning av bildningsförvaltningens förstelärare. Våren 2024 fortsätter arbetet med nätverksgrupper då lärare i teoretiska ämnen i nätverk, över skolgränserna, kommer fokusera på bedömning och betygssättning. Det med särskilt fokus på nationella prov och dess betydelse vid betygssättningen.
Kompetensförsörjning	Organisationsförändringen som genomfördes i augusti 2021 ska få tid att verka för att få effekt. En stabil organisation där funktioner och relationer har etablerats och där det råder god social och organisatorisk arbetsmiljö är gynnsamt för låg personalomsättning samt möjligheter att rekrytera behörig och kompetent personal vid behov. Målsättningen är att bli en än mer attraktiv arbetsgivare. Förvaltningen har även initierat ett arbete på chefsdagarna i samverkan med HR och kommunikation kring insatser avseende attraktivitet, rekrytering, introduktion och lönebildning.
Öka deltagandet i förskolan	De barn som inte deltar i förskolans verksamhet är identifierade och kartlagda utifrån var de bor. Rutiner är upprättade för hur bildningsförvaltningen ska arbeta uppsökande i syfte att öka deltagande av barn i förskolan som ännu inte är inskrivna där. Brev med information om förskolans syfte och barnens rätt till förskola har skickats ut till 40 barns vårdnadshavare under mars månad. I dagsläget ser vi effekten av att endast ett fåtal vårdnadshavare har ställt sina barn i kön.

Samverkan förskola, skola och näringsliv	I kvalitetsdialoger följs arbetet med den breda vägledningen upp, SYV-grupper har etablerats på ett flertal enheter. Prao-verksamheten har kommit i gång igen efter pandemin och ett utvecklingsarbete pågår för att integrera Praon bättre i skolans ordinarie undervisning.
Barn, elever och vårdnadshavares påverkansmöjligheter ska tydliggöras och inflytandeindex ska spegla en ökad påverkansmöjlighet	Enkäter som mäter barn och elevers upplevelse av inflytande genomförs under mars månad. Enkäterna är en del av underlaget för rektors analys av effektmålets utfall. Kommunövergripande sammanställning presenteras bildningsnämnden i juni. Under höstterminen 2023 kommer förvaltningen, vid kvalitetsdialoger, ytterligare följa upp elevers trygghet, trivsel, hälsa och mående genom så kallade fokusgrupper. Allt i syfte att identifiera främjande och förebyggande insatser som kan implementeras. Söderslättsgymnasiet startar läsåret 2023/24 en elevkår med syftet att öka elevernas delaktighet och påverkan på verksamheten.

Förväntad utveckling 2023

Bildningsförvaltningen fokuserar under 2023 är att fokusera på det som förskolan och skolan kan påverka nämligen undervisningen samt trygghet, trivsel, hälsa och mående.

Styrningen från både regeringen och bildningsnämnden har samma fokus - förbättrade kunskapsresultat samt ökad trygghet, trivsel, hälsa och mående. Bildningsnämnden har effektmål som överensstämmer väl med läroplanen och dess intentioner. Det första effektmålet är ”att barn och elevernas trygghet, trivsel, hälsa och mående ska öka”. Och det andra av bildningsnämndens mål handlar om att ”utveckla undervisningen inom förskola och skola samt förbättrade kunskapsresultat”. Regeringens utbildningspolitik handlar konkret om att utbilda fler speciallärare, satsning på fysiska läromedel, akut- och journalskolor, sociala team, lovskola för yngre elever samt riksrekryterande utbildningar för hög- och särbegåvade elever på gymnasieskolan. Samtliga av regeringens insatser och ekonomiska satsningar ligger väl i linje med de aktiviteter och insatser som bildningsförvaltningen genomför för att bildningsnämndens effektmål ska nås.

Bildningsnämndens övergripande strategi som är dokumenterad i både verksamhetsplan och effektmål 2023 beskriver att ytterligare fokusflyttning ska ske från förutsättningarna, verksamhetens resurstilldelning och elevgruppens socio-ekonomiska bakgrund, till undervisningen. Undervisningens kvalitet och likvärdighet är det som förskolan och skolan kan påverka. I dagsläget är undervisningen inte likvärdig i Trelleborgs kommun, vilket framgick av bildningsnämndens kvalitetsrapport 2022. Lärare och pedagogisk personal som får konkret återkoppling ges på så sätt ett relevant underlag för att vidareutveckla undervisningen. Ökat fokus på och systematik kring observationer, kopplat till områdets kvalitetsarbete, behövs för att arbetet ska få den kvalitetshöjning som är tänkt och en förbättring av elevernas kunskapsresultat. Dessutom behöver det kollegiala lärandet ha undervisningen i fokus och måluppfyllelse som där identifierats.

För att förskolan och skolan ska flytta fokus till undervisningens kvalitet krävs det några förutsättningar. Och det är de som är utmaningarna för bildningsförvaltningen och bildningsnämnden.

1. Organisationen

Organisationsförändringen som genomfördes 2021 ska få tid att verka för att få effekt på både personal och verksamhet. Förvaltningsledningen som är nytillträdd i mars 2023 kommer att fokusera på att skapa stabilitet i organisationen där roller, funktioner och relationer blir tydliga och skapar den trygghet som behövs i en föränderlig tid och med de kriser som samhället nu genomgår.

2. Attraktiv arbetsgivare

Utmaningen kring kompetensförsörjningen i Skolsverige är lika utmanande i Trelleborgs kommun, vilket kräver att bildningsförvaltningen ständigt arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare. En stabil och förutsägbar organisation med en tydlig ledning skapar goda förutsättningar för att behålla nuvarande personal. Ledningen arbetar aktivt med att skapa god social och organisatorisk arbetsmiljö vilket är en viktig faktor för att behålla och vid behov rekrytera kompetent personal till bildningsförvaltningen i Trelleborgs kommun.

3. Förstärka processerna kring de av bildningsnämnden beslutade insatserna

2023 kräver färre satsningar från bildningsnämnden och dess förvaltning. Syftet med det är att ge medarbetarna arbetsro för att fokusera och utveckla undervisningens kvalitet. Samt att ytterligare förstärka arbetet och säkerställa implementering av de av nämnden beslutade och pågående utvecklingsprocesserna avseende närvaro, utmaningar för hög- och särbegåvade elever, trygghet, hälsa och mer rörelse under skoldagen.

4. Rektorsområdets systematiska kvalitetsarbete

Färre nya initiativ från nämnd och förvaltning tillsammans med en stabil organisation och ledning skapar mycket goda förutsättningar för fokus på utveckling av de i rektorsområdena, i det systematiska kvalitetsarbetet, identifierade utvecklingsområdena. Det systematiska kvalitetsarbetet som förvaltningen utvecklat innebär bland annat att rektorsområdena själva ska identifiera avvikelser och bristande likvärdighet samt åtgärda dessa.